

HAL
open science

2015 Yılı Milet Tiyatrosu'nun İnşaat Çizimlerinin İncelenmesi

Jeanne Capelle

► **To cite this version:**

Jeanne Capelle. 2015 Yılı Milet Tiyatrosu'nun İnşaat Çizimlerinin İncelenmesi. [Research Report] UL2 - Université Lumière - Lyon 2; Maison de l'Orient et de la Méditerranée; École normale supérieure de Paris; IRAA - Institut de recherche sur l'architecture antique. 2015. <halshs-03465228>

HAL Id: halshs-03465228

<https://shs.hal.science/halshs-03465228v1>

Submitted on 3 Dec 2021

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

HAL Authorization

2015 Yılı Tiyatro'nun İnşaat Çizimlerinin İncelenmesi (J. Capelle, I. Boyer)

2014 yılında keşfedilen cavea ve sahne binasında bulunan mimarlık çizimlerinin incelenmesine devam edilmiştir. Çizimler tiyatronun inşaat esnasında kesme taş duvarlarına cetvel ve pergel kullanarak ince, 0,5-1,5 mm derinlikte çizgilerle çizilmiştir. Roma ölçü birimi olarak kullanılan *ayak* 29.6 cm. dir. Ayrıntılı olarak tiyatronun silmeli taşlarının veya ana hatlarıyla mimarlık elemanlarının profillerinin projesi gerçek ölçekle bire bir orandadır. Roma döneminde taşçıların bu ön hazırlık çizimlerine göre taşları seri halde tiyatrodaki kestirdiği anlaşılmaktadır¹.

A. Metod

Bu çizimler sadece yan tarafından gelen uygun bir ışık açısıyla görülebilmektedir. Çizimlerin rölövesi çalışılmış, çizimli duvarlarının fotogrammetrik tetkiki yapılmış, muhtelif ışıklarla RTİ (*Reflectance Transformation Imaging*) adlı tekniğiyle fotoğraf çekilmiş ve elde edilen tüm veriler bilgisayar ortamına aktarılıp kullanılır hale getirilmiştir.

B. Analemma çizimi

Bu sezon büyük boyutlu (9 x 4 m) yeni bir çizim cavea'nın ön duvarında (*analemma*) tespit edilmiştir. Analemma'nın alt katında bir dikeyle uzun bir yatay çizgi çizimin eksenleri olmaktadır. Dikey çizginin iki yanında bir merkezden yönetilen ve üç daireyi kesen yarıçaplı üç daire görülmektedir. Çizimin şekli ve boyutları analemma'nın ikinci kattaki nişlerinin kemerleriyle tamamen benzerlik göstermektedir. Beş nişten ikisi ana hatlarıyla yalnız

gösterilmektedir : genel boyutlar ve mesafeler göstermek için başka çizgiye ihtiyaç duyulmamıştır. Roma dönemi cavea'nın yapıldığı M. S. 2. yüzyıl bilindiğine göre bu çizimin yapım tarihiyle aynı yüzyıla rastlamış olması düşünülmelidir.

C. Hyposkenion çizimleri

Bir diğer çizim grubu sahne'nın bodrumunda (*hyposkenion*) bulunmaktadır. En parlak yüzeylerde çizilmiştir. İkinci kullanım izlenimi veren mermer kesme taş duvarda ve sahne binası'nın temeli olarak kullanılan Helenistik duvarda görülmektedir. Bu çizimler de birinci çizim gibi 2. yüzyıla ait heykel kaidesinin başlık ve altlığının silme profilleri şekillendirilmiştir. Bir alınlık çizimi muhtemelen birinci scaenae frons'un ikinci katına ait olup M. S. 1. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilebilir.

Milet tiyatrosu'nun çizimleri genelde antik mimarlığı, taşçılığı, inşaat planlaması ve özellikle binanın yapım tarihi ve değişik, bazen günümüze kadar ulaşmamış, şekilleri konusunda ilginç ve detaylı bilgiler vermektedir. Bu yüzden şu metotla incelemeleri devam edilmesi çok önemlidir.

Jeanne Capelle, 17. 08. 2015

ⁱ Milet Tiyatrosu'nun çizim tekniğinin benzer örnekleri Türkiye'de Didim, Priene, Efes, Sardis, Afrodiasias, Bergama, Milas, Lagina, Limyra, Perge'de görmekteyiz. Çalışmamızın amacı sonuçta bir senteze ulaşmaktır.